

DEVIATNIK

K ÚCTE SVĚTÝCH KOŠICKÝCH MUČENÍKOV

Vy ste dostali milosť nielen v Krista veriť, ale aj trpieť pre neho

Z breve pápeža Pia Desiateho o blahorečení Božích sluhov Marka Križína, ostrihomskeho kanonika, Štefana Pongrácza a Melichara Grodzieckého zo Spoločnosti Ježišovej

(Litterae circulares Curiae Nitriensis, II, 1905, pag. 1 – 3)

Keď máme hovoriť o hrdinských, víťazných mučeníkoch, prichádzajú nám na myseľ slová, ktoré kedysi napísali Pavol a Timotej svojim Filipanom: „Vy ste dostali milosť nielen v Krista veriť, ale aj trpieť pre neho.“ (Flp 1,29) Túto poctu Boh uštedril trom vynikajúcim mužom, a to Markovi Štefanovi Križínovi, kanonikovi ostrihomskeho metropolitného chrámu, Štefanovi Pongráczovi a Melicharovi Grodzieckému zo Spoločnosti Ježišovej. Pripomíname si ich slávne činy a obetovanie životov pre Krista, aby v týchto časoch nepriaznivých pre Cirkev nechýbali katolíkom vznešené príklady viery a statočnosti, ktoré by mohli, ak to bude potrebné, aj nasledovať.

V čase, keď sa títo traja Kristovi bojovníci horlivo venovali kňazskej službe, Juraj Rákoczi obsadil Košice. Konal tak v mene Gabriela Bethlena, ktorý za pomoci Turkov a podporovaný českými a uhorskými bludármi vtrhol s veľkým vojskom do tohto kraja, aby ho vyňal spod právomoci cisára a pripojil k sebe a k svojmu majetku. Rákoczi ihneď nariadil, aby týchto troch

katolíckych kňazov strážili doma vojaci, a prinútil mestskú radu, aby ich odsúdila na smrť.

A tak po polnoci zo šiesteho na siedmeho septembra tisícšesťstodevätnásť vyslaní kati železným kyjom zrazili na zem Pongrácza, ako prvého, s ktorým sa stretli. Potom všetkých troch bili päšťami, kopali, zauškovali a surovo týrali, kým oni vzývali mená Ježiša a Márie. Križínovi ponúkli v mene Rákocziho nádej na záchranu, ak odpadne od katolíckej viery, ale on to rozhodne odmietol. Nato ich vyzliekli zo šiat, zavesili na hradu povaly a pálili horiacimi fakľami, dokiaľ im cez odkryté rebrá nezačali vytekať vnútornosti. A keď začalo svať, odviazali ich z hrady a Križínovi a Grodzieckému odťali hlavu. Pongrácza udreli dvakrát mečom po hlave a ako by mŕtveho hodili spolu s telami ostatných do latríny. On však ešte dýchal a po dvadsiatich alebo i viacerých hodinách už zoslabnutý od rán i zápachu, ešte vzýval mená Márie a Ježiša a na úsvite ôsmeho septembra odišiel si po nebeský veniec.

Zvesť o tejto hroznej vražde sa rozniesla široko-ďaleko a ako proti jej pôvodcom vyvolávala u každého najväčšie rozhorčenie, tak týmto statočným mužom získavala slávu. Ich telá čoskoro potom dostala od Bethlena do daru nábožná grófka Pálfyová a uložila ich na dôstojnom mieste, najprv v nejakej kaplnke. Potom ich uložili blízko svätyne v kostole uršulínok v Trnave, kde ich Boh oslávil mnohými zázrakmi.

DEVIATNIK K ÚCTE SVÄTÝCH KOŠICKÝCH MUČENÍKOV

**s úvahami o svätosti v súčasnom svete
podľa Apoštolskej exhortácie pápeža Františka
*Gaudete et exsultate***

Úvodná pieseň

Vy, hrdinskí Krista mučeníci (JKS 453)

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého. Amen.

Bože, ty si vybudoval svoju Cirkev na apoštoloch a prosil si, aby neochabla ich viera. Svätí košickí mučeníci Marek, Melichar a Štefan dosvedčujú, že vo všetkom možno víťaziť skrze teba, ktorý nás miluješ a posilňuješ. Obdarovaní a posilňovaní tvojím Duchom lásky sa pričinovali o obnovu svätosti tvojej Cirkvi v našej krajine. Na ich príhovor ťa prosíme, obnov svätosť nášho života, pretože svätosť je najkrajšou tvárou tvojej Cirkvi, ktorá dnes nič tak nepotrebuje ako práve naše sväté životy. O to ťa prosíme skrze Krista, nášho Pána.
(Šuppa, *Svätí košickí mučeníci*, s. 47, upravené v závere)

Čítanie Božieho slova

Úvaha

Litánie k sv. košickým mučeníkom

(Šuppa, s. 42-44)

Pane, zmiluj sa. *Pane, zmiluj sa.*
Kriste, zmiluj sa. *Kriste, zmiluj sa.*
Pane, zmiluj sa. *Pane, zmiluj sa.*

Otec na nebesiach, Bože, *zmiluj sa nad nami.*
Syn, Vykupiteľ sveta, Bože,
Duch Svätý, Bože,
Svätá Trojica, jeden Boh,

Svätí košickí mučeníci, Marek, Melichar a Štefan,
orodujte za nás.
Svätí košickí mučeníci, vždy odovzdaní do Božej vôle,
Svätí košickí mučeníci, úplne zasvätení službe
Bohu a ľuďom,
Svätí košickí mučeníci, vyzývajúci sväté mená
Ježiš a Mária,
Svätí košickí mučeníci, žiarivý príklad vernosti Kristovi
a jeho poslaniu,
Svätí košickí mučeníci, žiarivý príklad evanjeliovej
dôslednosti,
Svätí košickí mučeníci, žiarivý príklad vzájomného
porozumenia,
Svätí košickí mučeníci, vynikajúci svedkovia evanjelia,
Svätí košickí mučeníci, ohlasovatelia pravdy
v každej situácii,

Svätí košickí mučeníci, mužovia neprestajnej modlitby,
Svätí košickí mučeníci, ochotní zomrieť
pre vieru v Krista,
Svätí košickí mučeníci, verní svojmu svedomiu,
Svätí košickí mučeníci, verní kňazi Kristovej Cirkvi,
Svätí košickí mučeníci, verní v prenasledovaní,
Svätí košickí mučeníci, obetaví v apoštolskej službe,
Svätí košickí mučeníci, trpezliví v utrpeniach
tohto sveta,
Svätí košickí mučeníci, statoční vo svojej viere,
Svätí košickí mučeníci, vytrvalí vo svojej nádeji,
Svätí košickí mučeníci, horliví vo svojej láske,
Svätí košickí mučeníci, veľkodušní v službe Cirkvi,
Svätí košickí mučeníci, pracujúci pre dobro
a blaho ľudí,
Svätí košickí mučeníci, skromní v každodennom živote,
Svätí košickí mučeníci, nezištní v misijnej činnosti,
Svätí košickí mučeníci, nevinné obete násillia,
Svätí košickí mučeníci, vás nič neodlúčilo
do Božej lásky,
Svätí košickí mučeníci, vy ste obstáli v skúškach života,
Svätí košickí mučeníci, vy ste vynikali vrúcnou láskou
k Panne Márii,

Baránok Boží, ty snímaš hriechy sveta,
zľutuj sa nad nami, Pane.
Baránok Boží, ty snímaš hriechy sveta,
vyslyš nás, Pane.
Baránok Boží, ty snímaš hriechy sveta,
zmiluj sa nad nami.

V.: Svätí Marek, Melichar a Štefan, hrdinskí
Kristovi mučeníci.

R.: *Orodujte za nás, keď sa k vám s dôverou utiekame.*

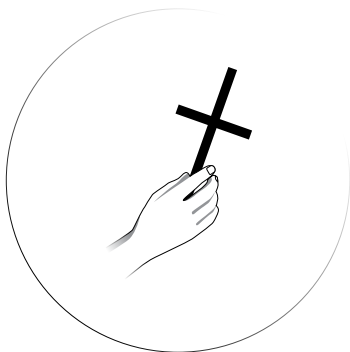
Modlime sa.

Láskavý Bože, ty si svätých košických mučeníkov Marka, Melichara a Štefana vo chvíli najťažšej skúšky urobil vernými svedkami lásky Dobrého pastiera, ktorý dáva aj život za druhých; na ich príhovor urob aj z nás odvážnych apoštolov evanjelia a ohlasovateľov pravdy v každej situácii.

O to ťa prosím skrze Krista, nášho Pána.

Modlitba Pána

Požehnanie

Čítanie Božieho slova a úvaha na jednotlivé dni

1. deň

Čítanie zo svätého Evanjelia (Lk 12, 16-21)
podľa Lukáša.

Ježiš povedal zástupu toto podobenstvo: „Istému boháčovi prinieslo pole veľkú úrodu. Premýšľal a hovoril si: »Čo budem robiť? Veď nemám kde uložiť úrodu.« Potom si povedal: »Toto urobím: Zrúcam svoje sýpky a postavím väčšie a tam uložíť všetko obilie i ostatný svoj majetok.« Potom si poviem: »Duša, máš veľké zásoby na mnohé roky. Odpočívaj, jedz, pi a veselo hoduj!« Ale Boh mu povedal: »Blázon! Ešte tejto noci požiadajú od teba tvoj život, a čo si si nahonobil, čie bude?« Tak je to s tým, kto si hromadí poklady, a pred Bohom nie je bohatý.“

Evanjeliium nás pozýva spoznať pravdu nášho srdca, aby sme videli, do čoho vkladáme istotu nášho života. Zvyčajne sa boháč cíti istý so svojimi bohatstvami, a domnieva sa, že keď sú ohrozené, celý zmysel jeho života na zemi sa rozpadá. Tak to Ježiš povedal v podobenstve o sýpke, keď hovoril o sebaistom mužovi, ktorý nemyslel na to, že môže zomrieť ešte v ten istý deň. Bohatstvá nám však nezaistujú nič. Keď sa srdce cíti bohaté, je natoľko spokojné samo v sebe, že nemá miesto

pre Božie slovo, pre lásku k bratom ani pre potešenie z najdôležitejších vecí v živote. Preto Ježiš volá blahoslavenými chudobných v duchu, ktorí majú chudobné srdce, kde Pán môže vstúpiť so svojou stálou novotou. Príkladom je nám on sám, ktorý, hoci bol bohatý, stal sa chudobným.

Svätí Marek, Melichar a Štefan, pomáhajte nám byť chudobnými v srdci, a tak kráčať ku svätosti. (*porov. GeE 67-70*)

2. deň

Čítanie z Listu svätého (Gal 5, 22 – 6, 4)
apoštola Pavla Galataňom.

Ovocie Ducha je láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť, miernosť, zdržanlivosť. Proti tomuto zákona niet. Tí, čo patria Kristovi Ježišovi, ukrižovali telo s vášňami a žiadosťami. Ak žijeme v Duchu, podľa Ducha aj konajme. Nepachtime po márnej sláve, nedráždime sa navzájom, nezavidíme jeden druhému.

Bratia, keby aj niekoho pristihli pri nejakom poklesku, vy, ktorí ste duchovní, napravte ho v duchu miernosti; a daj si pozor, aby si aj ty neupadol do pokušenia. Neste si vzájomne bremená a tak naplníte Kristov zákon. Lebo ak si niekto myslí, že je niečím, hoci nie je ničím, sám seba klame. Nech každý skúma svoje

skutky, a tak sa bude chváliť len sám v sebe, a nie pred iným.

Dnešný svet sa zdá byť niekedy miestom nepriateľstva, v ktorom sú časté hádky a nenávisť, kde neustále súdime druhých pre ich názory, zvyky a spôsoby. Pripomína kráľovstvo pýchy a márnosti, v ktorom je každý presvedčený, že má právo povyšovať sa nad druhých. Ježiš navrhuje iný štýl: tichosť. Povedal: „Učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom; a nájdete odpočinok pre svoju dušu“ (Mt 11, 29). Ak žijeme v nepokoji a k druhým sa správame arogantne, skončíme unavení a vyčerpaní. Ak ale na ich limity a chyby hľadíme s láskavosťou a miernosťou, bez toho, aby sme sa cítili nadradení, môžeme im pomôcť a vyhneme sa miňaniu energie na zbytočné lamentácie.

Pavol spomína miernosť ako ovocie Ducha Svätého (Gal 5, 23). Odporúča, aby sme zašli za bratom a napomenuli ho, ak nás znepokojujú jeho zlé skutky, avšak v duchu miernosti, a pripomína: „daj si pozor, aby si aj ty neupadol do pokušenia“ (Gal 6, 1).

Tichosť je iný výraz pre vnútornú chudobu toho, kto svoju dôveru vkladá len v Boha. Niektorí by mohli namietat: „Ak som veľmi tichý, budú si mysliet, že som hlupák alebo slaboch.“ Niekedy je to tak, ale nechajme, nech si to myslia. Je lepšie byť vždy tichí. Pretože tichí, bez ohľadu na okolnosti, dúfajú v Pána – a tí, čo dúfajú v Pána, „zdedia zem a budú žiť v šťastí a pokoji“ (Ž 37, 11). A slovami proroka Izaiáša Pán tichým sľubuje: „Na takéhoto zhliadnem: Na úbohého a skrúšeného duchom

a na toho, kto sa chveje pred mojím slovom“ (Iz 66, 2). Svätí Marek, Melichar a Štefan, pomáhajte nám reagovať vo všetkých situáciách s pokornou tichosťou, a tak kráčať ku svätosti. (porov. GeE 71-74)

3. deň

Čítanie z Listu svätého (Rim 12, 1.12-16)
apoštola Pavla Rimanom.

Bratia, pre Božie milosrdenstvo vás prosím, aby ste svoje telá prinášali ako živú, svätú, Bohu milú obeť, ako svoju duchovnú bohoslužbu. A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovou zmysľania, aby ste vedeli rozoznať, čo je Božia vôľa, čo je dobré, milé a dokonalé.

V nádeji sa radujte, v súžení buďte trpezliví, v modlitbe vytrvalí. Majte účasť na potrebách svätých, buďte pohostinní. Žehnajte tých, čo vás prenasledujú – žehnajte a nepreklínajte! Radujte sa s radujúcimi, plačte s plačúcimi! Navzájom rovnako zmýšľajte; a nezmysľajte vysoko, ale prikláňajte sa k nízkym.

Dnešný svet je zameraný na zábavu, užívanie, rozptýlenie a vraví nám, že to je to, čo robí život dobrým. Potom človek ignoruje, hľadá iným smerom, keď prídu problémy s chorobou alebo s utrpením v rodine, či v jeho okolí. Svet nechce plakať: uprednostňuje bolestné situácie

ignorovať, prikrývať a schovávať. Mnoho energie sa míňa na únik z okolností, v ktorých sa vyskytne utrpenie – v presvedčení, že je možné zamaskovať realitu, v ktorej ale v skutočnosti nikdy nemôže chýbať kríž.

Osoba, ktorá vidí veci také, aké naozaj sú, nechá sa preniknúť bolesťou a zaplače v svojom srdci, je schopná dotknúť sa hlbín života a byť skutočne šťastná. Takej osobe sa dostáva útechy, avšak útechy Ježiša, nie útechy tohto sveta. Môže sa tak odvážiť mať účasť na utrpení druhého a prestať utekať pred bolestnými situáciami. Život má zmysel, keď pomôžem druhému v jeho bolesti, keď porozumiem jeho úzkosti, keď poskytnem úľavu ostatným podľa výzvy svätého Pavla: „Plačte s plačúcimi“. Svätí Marek, Melichar a Štefan, pomáhajte nám vedieť plakať s druhými, a tak kráčať ku svätosti. (GeE 75-76)

4. deň

Čítanie z Knihy proroka Izaiáša. (Iz 1, 16-17)

Obmyte sa, očistite sa,
odstráňte mi pred očí zlobu
svojho zmysľania;
prestaňte robiť zlo,
učte sa robiť dobro,
hľadajte spravodlivosť, pomôžte utláčanému,
vymôžte právo sirote, obhajujte vdovu.

Hlad a smäd sú veľmi intenzívne skúsenosti, pretože sú spojené s inštinktom prežitia. Sú ľudia, čo s takouto

intenzitou túžia po spravodlivosti a hľadajú ju s rovnako silnou túžbou. Ježiš hovorí, že budú nasýtení, lebo spravodlivosť skôr či neskôr príde, a my môžeme spolupracovať na tom, aby sa tak stalo – aj keď nie vždy vidíme výsledky tohto snaženia.

Realita nám ukazuje, aké je ľahké stať sa súčasťou každodennej politiky „dám, aby som dostal“, kde všetko je obchod. Ježiš ponúka spravodlivosť, ktorá nie je poznačená malichernými záujmami, ktorá nie je manipulovaná jednou alebo druhou stranou.

Táto spravodlivosť sa začína uskutočňovať v živote každého človeka, keď je spravodlivý vo svojich vlastných rozhodnutiach, a potom sa prejavuje v hľadaní spravodlivosti pre chudobných a slabých. Slovo „spravodlivosť“ môže byť synonymom pre vernosť Božej vôle v celom našom živote. Ak mu však dáme všeobecný význam, zabudneme, že sa prejavuje najmä v spravodlivosti voči bezmocným.

Svätí Marek, Melichar a Štefan, pomáhajte nám s ľahdom a smädcom hľadať spravodlivosť, a tak kráčať ku svätosti. (porov. GeE 77-79)

5. deň

Čítanie zo svätého Evanjelia (Mt 7, 1-5.12)
podľa Matúša.

Nesúďte, aby ste neboli súdení. Lebo ako budete súdiť vy, tak budú súdiť aj vás, a akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj

vám. Prečo vidíš smietku v oku svojho brata, a vo vlastnom oku brvno nezbadáš? Alebo ako môžeš povedať svojmu bratovi: »Dovoľ, vyberiem ti smietku z oka« – a ty máš v oku brvno?! Pokrytec, vyhoď najprv brvno zo svojho oka! Potom budeš vidieť a budeš môcť vybrať smietku z oka svojho brata.

Všetko, čo chcete, aby ľudia robili vám, robte aj vy im. Lebo to je Zákon i Proroci.

Milosrdenstvo má dva aspekty: znamená dávať, pomáhať, slúžiť druhým, a tiež odpúšťať, chápať.

Dávať a odpúšťať znamená chcieť v našich životoch reprodukovať aspoň malý odraz dokonalosti Boha, ktorý dáva a odpúšťa veľmi štedro. Z toho dôvodu v evanjeliu počujeme Ježišove slová: „Nesúďte a nebudete súdení. Akou mierou budete merať vy, takou sa nameria aj vám“ (Lk 6, 38). Miera, ktorú my používame na pochopenie a odpustenie, sa bude aplikovať na nás, keď nám bude odpúšťané. Miera, ktorú my používame na dávanie, sa v nebi bude aplikovať na nás, keď budeme odmeňovaní. Je dobré na to nezabudnúť.

Ježiš nehovorí „blahoslavení tí, čo chystajú pomstu“, ale nazýva blahoslavenými tých, ktorí odpúšťajú a robia to sedemdesiatsedem ráz. Treba si uvedomiť, že my všetci sme armádou tých, ktorým bolo odpustené. Na nás všetkých bolo zhliadnuté s Božím súcitom. Ak sa úprimne priblížime k Pánovi a napneme sluch, možno občas započujeme túto výčitku: „Nemal si sa teda aj ty zľutovať

nad svojim spolusluhom, ako som sa ja zľutoval nad tebou?“ (Mt 18, 33).

Svätí Marek, Melichar a Štefan, pomáhajte nám hľadiet a konať s milosrdenstvom, a tak kráčať ku svätosti. (porov. GeE 80-82)

6. deň

Čítanie zo svätého Evanjelia (Mt 6, 1-6)
podľa Matúša.

Dajte si pozor a nekonajte svoje dobré skutky pred ľuďmi, aby vás obdivovali, lebo nebudete mať odmenu u svojho Otca, ktorý je na nebesiach. Keď teda dávaš almužnu, nevytrubuj pred sebou, ako to robia pokrytci v synagógach a po uliciach, aby ich ľudia chválili. Veru, hovorím vám: Už dostali svoju odmenu.

Ale keď ty dávaš almužnu, nech nevie tvoja ľavá ruka, čo robí pravá, aby tvoja almužna zostala skrytá. A tvoj Otec ťa odmení, lebo on vidí aj v skrytosti.

A keď sa modlíte, nebuďte ako pokrytci, ktorí sa radi postojacky modlievajú v synagógach a na rohoch ulíc, aby ich ľudia videli. Veru, hovorím vám: Už dostali svoju odmenu. Ale keď sa ty ideš modliť, vojdí do svojej izby, zatvor za sebou dvere a modli sa k svojmu Otcovi, ktorý je v skrytosti. A tvoj Otec ťa odmení, lebo on vidí aj v skrytosti.

Srdce, ktoré vie milovať, nenechá vstúpiť do svojho života čokoľvek, čo ohrozuje lásku, čo ju oslabuje alebo vystavuje riziku. V Biblii sú srdcom naše skutočné úmysly: to, čo naozaj hľadáme a po čom túžime, je viac než to, ako sa javíme: „Lebo človek hľadá na výzor, ale Pán hľadá na srdce“ (1 Sam 16, 7). On sa snaží prehovárať k nášmu srdcu a tam túži vpísať svoj zákon. Napokon nám chce dať nové srdce (porov. Ez 36, 26).

Nič poškrvnené falošnosťou nemá pre Pána skutočnú hodnotu. Otec, ktorý vidí aj v skrytosti, rozozná to, čo nie je čisté, teda to, čo nie je úprimné, ale len škrupina a pretváрка. V Matúšovom evanjeliu tiež vidíme, že to, čo pochádza zo srdca, poškrvňuje človeka, pretože zo srdca vychádzajú vraždy, krádeže, krivé svedectvá. V úmysloch srdca sa rodia túžby a úprimné rozhodnutia, ktoré nami skutočne hýbu.

Keď srdce miluje Boha a blížneho, keď je to jeho skutočný úmysel, a nielen prázdne slová, potom je aj srdce čisté a podľa Ježišovho prísľubu môže uzrieť Boha.

Svätí Marek, Melichar a Štefan, pomáhajte nám udržať si srdcia čisté od všetkého, čo poškrvňuje lásku, a tak kráčať ku svätosti. (porov. GeE 83-86)

7. deň

Čítanie z Listu svätého (Jak 3, 13-18)
apoštola Jakuba.

Kto je medzi vami múdry a rozumný? Nech dobrým životom ukáže svoje skutky v múdrej

skromnosti. Ale ak máte v srdci trpkú žiarlivosť a sváry, potom sa nevychvaľujte a nelužajte proti pravde. To nie je múdrosť, ktorá zostupuje zhora, ale pozemská, telesná, diabolská. Lebo kde je žiarlivosť a sváry, tam je nepokoj a každé možné zlo. Múdrosť, ktorá je zhora, je predovšetkým cudná, potom upokojujúca, skromná, zmierlivá, plná milosrdenstva a dobrého ovocia, nepochybujúca a bez pretvárinky. A ovocie spravodlivosti sa zasieva v pokoji pre tých, čo šíria pokoj.

Je pre nás veľmi bežné byť príčinami konfliktov alebo prinajmenšom príčinami nedorozumení. Napríklad, keď počujem niečo od niekoho a idem to povedať druhému; a možno ešte vyrobím druhú verziu, trochu obsažnejšiu, a tú rozšírim. Svet klebiet, vytváraný ľuďmi, ktorí sa venujú kritizovaniu a ničeniu, nebuduje pokoj. Títo ľudia sú skôr nepriateľmi pokoja. Ohováranie a klebetenie sú ako teroristický čin: hodí sa bomba, spôsobí sa zničenie, a útočník zostáva šťastný a spokojný. To je veľmi odlišné od šľachetnosti tých, ktorí sa prídu porozprávať z tváre do tváre, s pokojnou úprimnosťou, majúc na mysli dobro druhého.

Pokojní sú zdrojom pokoja, šíria pokoj a priateľstvo. A keď pri nejakej príležitosti máme v našom spoločenstve pochybnosti o tom, čo treba konať, usilujeme sa o to, čo slúži pre pokoj, pretože jednota je viac ako konflikt. Nie je ľahké budovať tento evanjeliový pokoj, ktorý nikoho nevylučuje, ale začleňuje aj tých, čo sú pre nás

niekedy trochu zvláštni alebo neprijemní. Je to náročné a vyžaduje si to veľkú otvorenosť mysle a srdca, pretože tu nejde o nejakú dohodu. Nejde ani o snahu konflikt ignorovať či zakrývať, ale ho prijať, strpieť a vyriešiť ho. Byť tvorcami pokoja je umenie, ktoré si vyžaduje vyrovnanosť, tvorivosť, citlivosť a zručnosť.

Svätí Marek, Melichar a Štefan, pomáhajte nám rozsievať okolo seba pokoj, a tak kráčať ku svätosti. (*porov. GeE 87-89*)

8. deň

Čítanie zo svätého Evanjelia (Mt 16, 24-27)
podľa Matúša.

Ježiš povedal svojim učeníkom: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma. Lebo kto by si chcel život zachrániť, stratí ho, ale kto stratí svoj život pre mňa, nájde ho. Veď čo osoží človeku, keby aj celý svet získal, a svojej duši by uškodil?! Alebo za čo vymení človek svoju dušu?! Lebo Syn človeka príde v sláve svojho Otca so svojimi anjelmi a vtedy odplatí každému podľa jeho skutkov.“

Nedá sa očakávať, že keď zijeme evanjelium, bude nám celé naše okolie naklonené, pretože ambície moci a svetské záujmy mnohokrát hrajú proti nám. V spoločnosti, ktorá nepraje spravodlivosti a medziľudskej solidarite,

môže byť aj snaha o svätosť vnímaná negatívne, s podozrením a výsmechom.

Križ, predovšetkým únavy a bolesti, ktoré znášame, aby sme žili prikázanie lásky a cestu spravodlivosti, je zdrojom dozrievania a posvätenia. Pamätajme, že keď Nový zákon hovorí o utrpeniach, ktoré treba zniesť pre evanjelium, zmieňuje sa práve o prenasledovaniach.

Hovoríme však o nevyhnutných prenasledovaniach, nie o tých, ktoré si môžeme zapríčiniť sami nesprávnym spôsobom zaobchádzania s druhými. Svätec nie je excentrická osoba s odstupom, ktorá sa stáva neznesiteľnou pre svoju márnivosť, negativitu či uraženosť. Kristovi apoštoli neboli takíto. Skutky apoštolov zdôrazňujú, že sa tešili sympatii všetkého ľudu, kým niektoré autortiy ich prenasledovali.

Prenasledovania nie sú cestou minulosti, pretože aj dnes ich trpíme, jednak takým krutým spôsobom ako mnohí súčasní mučeníci, ako aj menej výrazným spôsobom – prostredníctvom klebiet a falošnosti. Niekedy môže ísť o posmešky, ktorých úmyslom je prekrútiť našu vieru, aby sme vyšli na smiech. Ježiš však hovorí o blahoslavenstve, keď budú všetko zlé na vás nepravdivo hovoriť (porov. Mt 5, 11).

Svätí Marek, Melichar a Štefan, pomáhajte nám prijať každý deň cestu evanjelia, aj keď nám spôsobuje problémy, a tak kráčať ku svätosti. (porov. GeE 90-94)

9. deň

Čítanie zo svätého Evanjelia (Mt 25, 31-40)
podľa Matúša.

Ježiš povedal: „Až príde Syn človeka vo svojej sláve a s ním všetci anjeli, zasadne na trón svojej slávy. Vtedy sa pred ním zhromaždia všetky národy a on oddelí jedných od druhých, ako pastier oddeľuje ovce od capov. Ovce si postaví sprava a capov zľava. Potom Kráľ povie tým, čo budú po jeho pravici: »Poďte, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je pre vás pripravené od stvorenia sveta. Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť; bol som smädný a dali ste mi piť; bol som počestný a pritúlili ste ma; bol som nahý a priodeli ste ma; bol som chorý a navštívili ste ma; bol som vo väzení a prišli ste ku mne.« Vtedy mu spravodliví povedia: »Pane, a kedy sme ťa videli hladného a nakrmili sme ťa, alebo smädného a dali sme ti piť? Kedy sme ťa videli ako počestného a pritúlili sme ťa, alebo nahého a priodeli sme ťa? Kedy sme ťa videli chorého alebo vo väzení a prišli sme k tebe?« Kráľ im odpovie: »Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.«“

Ak hľadáme svätosť, ktorá je cenená v Božích očiach, práve v tomto podobenstve nachádzame veľké pravidlo,

podľa ktorého budeme súdení. Byť svätý teda neznamená obracať oči v domnelej extáze. Svätý Ján Pavol II. hovorieval, že „ak sme vyšli naozaj zo sústredného rozjímania o Kristovi, budeme ho musieť vidieť predovšetkým v tvári tých, s ktorými sa on chcel stotožniť“. Pán nám to odovzdal veľmi jasne, že svätosť nemožno chápať ani žiť mimo týchto jeho požiadaviek, pretože milosrdenstvo je pulzujúcim srdcom evanjelia.

Mohli by sme si myslieť, že Boha oslavujeme len v liturgii a v modlitbe, alebo len ak dodržiavame určité normy, a pritom zabudnúť, že kritérium na hodnotenie nášho života je predovšetkým to, čo sme urobili druhým. Modlitba je vzácna, ak sýti dennodenné darovanie lásky. Náš kult je milý Bohu, ak do neho vkladáme úmysly žiť so štedrosťou, a keď dovolíme, aby sa dar Boží, ktorý v ňom prijímame, prejavil v oddanosti bratom.

Dobrym spôsobom rozlišovania je pozrieť sa, do akej miery sa náš život mení vo svetle milosrdenstva. Pretože milosrdenstvo nie je len spôsob, akým koná Otec, ale je aj kritériom na pochopenie, kto sú jeho skutoční synovia. Milosrdenstvo je plnosťou spravodlivosti a najjasnejším prejavom Božej pravdy. Ono je kľúčom do neba.

Svätí Marek, Melichar a Štefan, pomáhajte nám v druhých vidieť Krista, a tak kráčať ku svätosti. (*porov. GeE 95-97, 104-105*)

Nihil obstat: Mons. Peter Holec
Imprimatur: Mons. Bernard Bober, arcibiskup – metropolita,
ABÚ Košice 25. septembra 2018, Prot. č.: 1165/18